

İş dünyasında atasözleri Darb-ı mesellerle iş yönetmek Sezgi ve Bilgi üzerine...

Herkesin bakmadığı yönden bak dünyaya.

Mevlana

Bünyamin HALAÇ

Marmara Siegener Galvaniz A.Ş.
Galder Galvanizciler Derneği YK Üyesi
Tanıtım Kom. Bşk.

“Bir sezgi bin bilgi’ ye değer”

Önce sezgi’ nin sözlük anlamına bakalım; sezgi.ad, sezme yetisi, Felsefe Terimi: gerçeğin dolaysız, içgüdüsel bir biçimde kavranması. deneme ve akıl yürütme sonucu olmayıp doğrudan bilme, anlama ve kavrama, tahaddüs.. Deney yapmadan ya da usavurmadan bir kavramı, bir genellemeyi doğrudan doğruya anlayıverme. Psikolojide ise; öngörü veya içgörü olarak ta tanımlanmıştır. İlham (inspiration) adı verilen sezgi gündelik hayatımızda iş dünyasında ve sosyal yaşantımızda (Aile , arkadaş çevresi vb.) çok büyük öneme sahip bir davranışsal durumdur.

Eskiler hiss-i kable’l-vuku derler... vuku bulacak (olacak) bir hadiseyi önceden bilme-görme anlamlarına gelen deyiş. bir nevi altıncı his. önsezi de denir.

Sezgi bilginin veya bir etkinin duyularımızla herhangi bir bağlantı kurmadan, Herhangi bir duyu organı kullanılmadan direk algılanması ve idrak edilmesidir. 5 duyu organımızın,6.sıdır yani. Hayvanlarda insanlardan daha gelişmiştir.(Depremi önceden hissetmeleri vb.). Aslında insanoğlunun gelişmediği ilk çağlarda diğer 5 duyu organından daha fazla kullandığı bir his. Ama çağlar ilerledikçe, insan geliştikçe, modernleştikçe bu altıncı –altın his- kullanımı azaldığı için önemsiz ve etkisizleşmiş.

Sezgi’nin benim en sevdiğim tanımlardan biri: : Alabildiğine incelmış ve latifleşmiş kalbi hislerdir.

Bilgi ise beynimizin mantık lobunu çalıştıran bir durumdur. Orada matematik vardır. Duygu yoktur.

Bilgi ile sezgi arasındaki en büyük fark ‘his’ dir. Bilgi realist ve rasyonel dir. Sezgi duygusal.

Bu iki davranışsal durumun derecesi insanın ve ilişkilerinin kalitesini belirler. Bilgi vazgeçilmezdir, fakat sezgi nin olmadığı bilgi çok işe yaramaz .

Sezgi, aklın tekeridir. Sezgiden yoksun bir akıl, kafes içindeki kuşa benzer; uçmak için her şeye sahip olduğu halde, uçmaktan yoksundur.

Erol ANAR

Osho, mantığın ötesini bilmek adlı kitabında Mantık ile sezgi arasındaki ilişki için şunları vurgular; “Mantık, zihnin gerçeği nasıl algıladığıyla, sezgi ise ruhun gerçeği nasıl algıladığıyla ilgilenebilir. Hepimizin doğal bir sezgi yeteneği vardır. Ancak toplumsal şartlandırma ve eğitim sistemleri, genelde bunun ortaya çıkmasını engeller. Bize içgüdülerimizi anlamak ve kişisel gelişimimiz için bir temel olarak kullanmak yerine, onlara sırt çevirmemiz öğretilir. Böyle olunca da, sezgi yoluyla içimizde filizlenecek olan bilgeliğin kökleri kurumuş olur.”

Peki sezgi hayatımızda ne kadar ve neden önemlidir?

Bir futbol maçındaki penaltı vuruşunda kalecinin durumunu düşünelim. Sezgi-leriyle mi yoksa bilgileriyle mi penaltı atan futbolcunun topu hangi köşeye atacağını tahmin eder? Kalecinin beyninde o futbolcunun tüm istatistikleri olsa da, topa vurulduğu an da sezgilerine göre hareket eder. Orada sezgileri güçlü olan kaleci topun hangi köşeye vurulacağını hisseder.

Bilgi, sezgi ile birlikte kullanıldığında –anlam- bulur. Mesela yoğun trafik de araç kullanırken sizden bir kaç araç ileride oluşacak bir hatayı sezebilirsiniz, ona göre pozisyon değiştirerek yavaşlayarak bilgi ve becerinizi kullanıp kazadan kurtulabilirsiniz. Ya da çatıdan düşecek bir parçayı sezerek öngörebilir, mantığınızı kullanarak da yolunuzu değiştirebilirsiniz.

“Sezgisel biçimde düşünen kişi problemleri bulur, hatta keşfeder. Analitik düşünme tarzına sahip kişi bunu yapamaz. Ancak yalnızca bir analist bu problemlere uygun bir biçimsellik ve resmiyet kazandırır.” Bruner

Sezme o kadar kolay bir davranış kalıbı değildir. Herkes o cevherine ulaşamaz. Ama sonradan edinilebilir. Bu hissi geliştirmek için vicdani duyguların de gelişmiş olması lazım.

Sezgi ile empati kardeşler. İş dünyasına bakalım; çalışanlarınızın psikolojik durum değişikliklerini sezebiliyor musunuz? Her günkü durumundan farklı bir yüz hattına sahip üzgün bir çalışanın bu değişikliğini fark edip ona bunun nedenini sorsanız, o kişinin sıkıntısının farkına varıldığını hissettiği anda ki mutluluğunu ölçebilirsiniz? Bir de sorununu çözerseniz. O kişinin işini daha sevmesi gibi parayla satın alamayacağınız bir servet elde edersiniz. Ön sezdiğiniz, fark ettiğiniz bir olumsuzluğu olgunlaşmadan çözmek insana ne çok şey kazandırır.

Önlemek ödemek den ucuzdur...

Geçen yıl genç bir avukat boğaz köp-

rüsünden atlayarak intihar etmişti. Arabasından çıkan not şuydu :“Yavaş yavaş delirdim. Kimse bunu fark etmedi. Hayat çok zor, ailemi çok seviyorum.” Bu intihar yakın çevresinde şok yarattı. Ailesi ve arkadaşları şunu söylediler: “Hayat dolu birisiydi, kesinlikle intihar edecek birisi değildi.” Oysa onun notu çok açık: Yavaş yavaş delirdim. Kimse bunu fark etmedi..! En yakınları fark etmemiş o genç insanın yaşadığı sorunları.

Sizin de çok yakınınızda bir takım sorunlar yaşayan insanlar olabilir. Bu gözle bir bakın etrafınıza. Sezin, fark edin. Belki gün gün sorunlarını biriktiriyordur bir yakınınız. Bunu sezebilirsiniz. İşte bu duygu yoğun bir davranış şeklidir. Bilgi ile ilgisi yoktur. Bu sezgi yi alıp, eğitip, büyütebilirsiniz.

Yapacağınız şey etrafınızdaki yakınınızdaki arkadaş, eş, dost herkese ‘sezgi yoğun’ bakabilmek. Çalışanlarınıza bu gözle bakabilirsiniz mesela, davranış ve duruş değişikliklerini ‘sezebilirsiniz’. Bunu bilgi ile elde edemezseniz. Bu sezgilere sahip olabilmemiz için empati duygunuzun gelişmiş olması gerekir.

Karşıdaki insan (çalışan,eş,dost vb) nasıl bir psikoji de ve neden? Bunu sezebildiğiniz takdirde ‘iyi’ bir insan olursunuz. Çünkü bu sezgi ye göre önlem alacaksınız ve bu ilişkilerinizi güçlendirecektir. Aile için de aynı şey geçerlidir. Eşinizin ya da çocuğunuzun gündelik hayattaki davranışlarındaki değişiklikleri sezme, ona göre davranmanızı sağlayacaktır. Bunu gördüğünüz için, alacağınız kararlar da çok sağlıklı ve isabetli olacaktır. Bu da mutluluğu getirir.

Kıssadan Hisse ;

Bir gezgin Doğu Karadeniz, Hemşin e gidiyor. Orada yaşı iyice ilerlemiş bir karı koca ile karşılaşılıyor. İki şirin yaşlı baş başa vermiş oturuyorlar. Teyzem o güzel Hemşin puşisini bağlamış, amcamın da kafasında şapka var. Karşılama, hoş beş den sonra bizim gezgin soruyor; Amca bu yaşa kadar nasıl böyle güzel mutlu kaldınız, hiç sıkıntı yaşamadınız mı? Hiç kavga etmediniz mi? Amcam cevaplamış: Hiç etmez olur muyuz.

Gezgin: Peki nasıl baş ediyordunuz ?

Amca: Ben karı ya evlendiğimiz de dedim. Hanım benim bir sıkıntım varsa, o gün tarladan gelirken şapkamı ters giyeceğim. Bil ki o zaman benim tepem tütüyor. Bana yaklaşmayın.

Hanım peki dedi. Ama ben de sana bir şey diyeceğim: eğer benim keyfim yerinde olursa puşi yi bağlayacağım, boncuğu da sarkıtacağım. Ama benim de tepem tüterse puşi yi çözeceğim Omzuma atacağım, ha o zaman sakın bana yaklaşmayın!!! Ve biz 50 yıldır böyle şapka bir ters bir düz, puşi bir bağlı bir omuzda anlaşip gidiyoruz..

Sezginiz ve sevginiz bol olsun...

Son Söz yerine;

Gülümsemek, iki insan arasındaki en kısa mesafedir.

Victor Borque